

особистістю, колективом та суспільством, нерозривно пов'язане з темою свободи, правами особистості, колективним правом тощо.

Література

1. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. / пер. с нім. К.: Лібра, 2001. С. 5.
2. Коломак А. И., Коломак Н. С. Этика ответственности к окружающей нас природе. Вестник Северо-Кавказского государственного технического университета. 2008. № 2 (15). С. 117-121.
3. Осипов И. Парадигма ответственности в европейской философии. Вестник СПбГУ, 2014. Сер. 17. Вып. 2. С. 52-63.
4. Jonas H. Das Prinzip Verantwortung: Versuch einer Ethik für die technologische Zivilisation. Frankfurt/Main: Insel-Verlag, 1979.

Черкашина Т.О.

Херсонський державний університет

Пархоменко Я.В.

Херсонський державний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ УЧАСНИКІВ АТО/ООС: РЕЗУЛЬТАТИ СТАНДАРТИЗОВАНОГО ІНТЕРВ'Ю

Через багаторічний воєнний конфлікт на сході України з причин вторгнення російського агресора на територію української держави, з 2014 року утворилася категорія громадян, які як і інші соціально незахищені верстви населення, потребують уваги з боку держави – це учасники бойових дій – учасники АТО/ООС та члени їх сімей, котрі потребують морального визнання з боку держави та її громадян, гідних умов для підтримки/відновлення здоров'я, соціального захисту та забезпечення тощо.

Учасники АТО та учасники ООС – це особи, які безпосередньо, особисто брали участь у бойових діях, на яких поширюється дія закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [2]. За цим законом, учасниками бойових дій визнаються службовці різного роду державних силових структур, які

боронили територіальну цілісність нашої держави та захищали, або до сьогодні продовжують захищати незалежність України.

Особливої гостроти сьогодні набули проблеми забезпечення прав військовослужбовців на відпустки, відпочинок, освіти, охорону здоров'я та медичну допомогу. Ще одним проблемним питанням для військовослужбовців залишається проходження психологічної реабілітації, яка є складовою їх права на охорону здоров'я.

У законодавстві України, за період воєнного конфлікту на сході нашої держави, відбулися помітні важливі зміни, спрямовання яких вбачається, в першу чергу, на посиленні правового та соціального захисту військовослужбовців та осіб – учасників АТО\ООС.

Якщо учасник бойових дій отримав відповідний статус, то на нього розповсюджується право на пільги, передбачені Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»[2]та іншими нормативно-правовими документами.

Законами України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» [1] та «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [2]передбачено пільги та права учасникам бойових дій.

Держава гарантує учасникам бойових дій, зокрема учасникам АТО/ООС наступне забезпечення:

- послуги медичної реабілітації,
- курортне та санаторне лікування чи оздоровлення,
- вироби медичного призначення,
- необхідні технічні засоби реабілітації,
- послуги лікарсько-консультативних комісій
- послуги лікувально-профілактичних закладів[3].

З метою виявлення основних проблем учасників АТО\ООС та їх сімей та дослідження основних чинників соціального виключення та відторгнення учасників бойових дій, нами було проведено стандартизоване інтерв'ю.

Респондентами виступили 20 учасників АТО\ООС, які погодились на опитування. Стандартизоване інтерв'ю було проведено протягом квітня–серпня 2021 року. Базою для проведення опитування стали в/ч А1604 у с. Чернобаївка, Херсонської області та в/ч 1836 у м. Херсоні.

Усі опитані учасники бойових дій – чоловіки від 19 до 48 років, які на сьогоднішній день є військовослужбовцями за контрактом; частина з них спершу проходили службу за мобілізацією, а після повернення з АТО\ООС стали на контрактну службу.

19 учасників АТО\ООС мають статус учасника бойових дій, 1 особа зараз тільки оформлює даний статус, після повернення з ООС.

На запитання, з якими проблемами зіткнулися чоловіки після повернення до мирного життя, переважно зазначались наступні (за актуальністю):

- фінансові труднощі;
- відсутність власного житла;
- проблеми із власним здоров'ям;
- психологічні/психічні проблеми
- проблеми з порозумінням у сім'ї;
- відсутність кваліфікованої психологічної допомоги;
- проблеми зі здоров'ям близьких родичів.

11 осіб, які отримали травми під час бойових дій, не отримали компенсацію; 17 осіб з 20 опитаних не використала своє право на безкоштовне санаторно-курортне лікування та реабілітацію, пояснюючи це тим, що їм не пропонували або поставили у чергу.

При звільненні у запас тільки 2 отримали у повному обсязі грошове забезпечення та виплати; 8 осіб досі не отримали земельну ділянку під забудову або для ведення підсобного господарства.

Серед невирішених проблем у більшості залишаються:

- отримання освіти (переважно вищої) -12 осіб з 20;

- вирішення психологічних проблем (в основному роздратування, депресії, напади агресії та нестриманості);

- медичні проблеми.

На сьогодні у учасників АТО\ООС та членів їх родин залишаються незадоволені такі невідкладні потреби, як:

- отримання безкоштовних медичних послуг;
- працевлаштування за освітою;
- працевлаштування за фактичними навичками;
- отримання освітніх послуг;
- психологічна адаптація / ресоціалізація;
- задоволення культурних / спортивних потреб.

Щодо проблем, які вже вирішені на даний момент зазначались наступні:

- працевлаштування (за рахунок контрактної служби в ЗСУ);
- проблеми з житлом;
- проблеми із власним здоров'ям учасника бойових дій;
- навчання.

На запитання «Чи повернулися б Ви до лав ЗСУ і на яких умовах?», переважна більшість, зважаючи що вони несуть службу за контрактом, зазначили, що повернулися б у місця ведення бойових дій за умов збільшення заробітної плати та матеріальних виплат.

Стосовно задоволення роботою державних установ, до яких зверталися учасники бойових дій, достатня кількість з них не задоволені послугами (7 осіб), або частково задоволені (8 осіб).

Незважаючи на задекларовані права даної категорії громадян – учасників бойових дій, проблеми отримання ними, зокрема якісних послуг освіти та охорони здоров'я залишаються актуальними для української держави.

Для нетравмуючого, плавного та безкризового повернення учасників АТО\ООС до життя поза воєнними діями, для їх відновлення, зміцнення статусу,

забезпечення їх прав метою української держави повинна стати реалізація державного законодавства, а не тільки його декларування.

Література

1. Закон України «Про соціальний і правовий статус військовослужбовців і членів їх сімей» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12>.
2. Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12>.
3. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>.

Шаталович І.В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ПРИРОДОЗНАВСТВО У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ПРОЧИТАННЯ ПЛАТОНІВСЬКИХ ЕСТЕТИЧНИХ КАТЕГОРІЙ

Чи можна стверджувати, що вчення Платона впливає на сучасне природознавство? Як відомо самі «тимеївські» багатогранники Платона, які на відміну від атомів Левкіппа-Демокріта, були непринятні класичною фізикою, наштовхнули В. Гейзенберга на розуміння того, що природа елементарної частинки, визначається, перш за все, естетичними принципами [1]. Тому в ракурсі сучасних стратегій прочитання Платона розглянемо ідеї природознавства крізь призму платонівського бачення естетичних категорій (краси, гармонії, симетрії, простоти).

В першу чергу слід підкреслити вплив краси на творчий пошук, який має дві сторони: пошук і оформлення, що спостерігаємо у Платона. З одного боку, Краса допомагає народженню (закликаюча Краса). Прекрасне (грец. *calon*) Платон зводить до дієслова називати, кликати, закликати (*caloun*) (Кратил, 416 b-c) [7]. З іншого боку, Краса визначає долю народженого (оформлююча краса), так як звільнення від «духовного» тягаря відбувається саме в прекрасному (Бенкет 206e). Евристичний вплив «прекрасного» полягає в наступному: Краса «закликає» вченого до дослідження навколишнього світу, супроводжує йому під час наукового пошуку, і